

اهمیت کارشناسی و پیشگیری از آسیب‌های آن

در جهان امروز زندگی اجتماعی از پیچیدگی‌های زیادی برخوردار است. ازدیاد جمعیت، تنوع مشاغل و حرفه، ابتکارات و اختراعات فراوان، ارتقاء سطح رفاه اجتماعی، رشد و گسترش رشته‌های مختلف علوم و تکنولوژی، زندگی بشر امروز را متحول کرده است. از سو دیگر رشد علم و دانش و افزایش تکنولوژی که ارتقاء سطح زندگی را به همراه داشته، اختلافات و سوءاستفاده‌های زیادی را نیز باعث شده است که سلب حقوق دیگری، آسیب به طبقات مختلف جامعه توسط افراد یا گروه‌های خاص و نادیده گرفتن حقوق ضعیفان توسط قدرتمندان، نمونه‌هایی از این دست هستند، لذا برای کنترل و اجرای عدالت مراجع مختلف رسیدگی به اختلافات احتمالی اصحاب دعوی ایجاد گردیده‌اند تا سره را از ناسره تمیز داده، حکمیت لازم را معمول داشته و حق را به حق‌دار دهند و اینجاست که مشورت گرفتن از اهل خبره و کارشناسان معنی و مفهوم پیدا می‌کند.

پیشینه **کارشناسی** و قدمت آن به درازای عمر زندگی اجتماعی بشر است و از همان روزهای ابتدای خلقت بشر که وسوسه حضرت آدم در استفاده از گیاه ممنوعه در بهشت آغاز شد و اختلاف دامن هابیل و قابیل را فراگرفت، **کارشناسی** و قضاوت آمار و ملاک عمل در حکمیت قرار گرفت.

در قرآن مجید این کتاب بزرگ آسمانی مسلمانان و آخرین قوانین الهی که بر پیامبر اسلام حضرت محمد (ص) نازل شده است انسان را به تدبیر، تفکر، تعقل و دانایی دستور داده و نیز برای کشف حقیقت با استفاده از مشورت با اهل خبره و کارشناس سفارش مؤکد شده است.

در خصوص اهمیت **کارشناسی** که نوعی شهادت است به استناد آیات ۲۶، ۲۷، ۲۸ سوره مبارکه یوسف (ع) اکتفا می‌شود که در ماجرای یوسف (ع) و زلیخا با توجه به **کارشناسی** و شهادت یکی از خویشاوندان زلیخا که گواهی داد اگر جامه یوسف (ع) از جلو دریده شده باشد زن راست می‌گوید و او (منظور حضرت یوسف (ع) است) دروغ گو است و اگر جامه او از پشت دریده شده باشد زن (منظور زلیخا همسر عزیز مصر و خزانه‌دار پادشاه مصر) دروغ می‌گوید و او راست گو است و لذا با **کارشناسی** از پیراهن چاک خورده و پاره شده و از پشت دریده شده و با شهادت به شرح فوق، بی‌گناهی حضرت یوسف (ع) ثابت و معلوم گردید.

با توجه به اینکه نظرات کارشناسان به عنوان شاهی مطمئن مورد نظر اهل قضا و داوری قرار می گیرند لذا باید خبرگان و کارشناسان افرادی مورد وثوق بوده و از دانش و تجربه کافی برای کشف حقایق امور ارجاعی برخوردار باشند، در غیر این صورت آسیب فراوان به قضاوت و داوری ها و عدالت وارد شده که در این مقاله به نمونه هایی از آسیب ها اشاره می شود.

خوشبختانه قانون گذار در ماده ۱۵ قانون کارشناسان رسمی دادگستری موارد بسیار مهم و بااهمیتی علاوه برداشتن تحصیلات در رشته مربوطه، بی طرفی نسبت به طرفین دعوی و سلامت نفس تجربه علمی و عملی و ثاقت را مورد توجه قرار داده است، با توجه به مراحل گزینش و جذب کارشناس که پس از موفقیت در آزمون های کتبی و شفاهی و تخصصی و استعلام از مراکز ذی صلاح و مصاحبه حضوری در زمینه های مختلف علمی و فرهنگی و اعتقادی و گذراندن یک سال دوره کارآموزی نزد **کارشناسی** که حداقل دارای ده سال سابقه **کارشناسی** و با معرفی هیئت مدیره کانون باشد و در پایان و بعد از عبور از مراحل که اشاره شد در جلسه ای با تشریفات مخصوص در حضور اعضای هیئت مدیره کانون و ریاست محترم دادگستری استان سوگند به جای آورده و سپس پروانه **کارشناسی** صادر و به فردی که کسوت **کارشناسی** نائل شده است تحویل می شود، پس از این مرحله است که کارشناس می باید توجه خاص مبذول دارد تا خدایی نکرده به آسیب های **کارشناسی** مبتلا نشود.

معنی لغوی آفات

آفات جمع آفت و به معنی آسیب است. در فرهنگ لغات نیز معانی آن متناسب با موضوعات مختلف مورد بررسی قرار گرفته است. به عنوان مثال در فرهنگ فارسی عمید آفت به معنی آسیب، بلا، زیان، هر چیزی که مایه تباهی و فساد شود آمده است و آفات جمع آفت است و در لغت نامه علی اکبر دهخدا نیز آفت به معنی آسیب و بیماری، گزند، عیب و عارضه معنی شده است.

آفت جسم را طبیبان معالجه می کنند و آفت روح را عارفان، ابوالفضل بیهقی معتقد است وقتی مردم در خشم شوند سطوتی در آن پیدا آید در آن ساعت بزرگ آفتی بر خود وی مسئولی باشد و نیز اعتقاد دارد که آفت عقل تصلف است.

در ماده ۴۸ آیین نامه اجرایی قانونی کارشناسان رسمی دادگستری پیش بینی هایی کرده که کمیونی را به وجود آوردند به نام کمیسیون ماده ۴۸، طبق مفاد ماده فوق شورای عالی کارشناسان رسمی طی مصوبه ای دستورالعمل مربوطه را به کانون ها ابلاغ کرده و مقرر نموده است که در هر کانون کمیسیون مرکب از دادستان انتظامی، مسئول حراست، مسئول کمیسیون رسیدگی به شکایات و یکی از نواب رئیس هیئت مدیره تشکیل و نسبت به نظارت بر عملکرد کارشناسان عزیز ماده قانونی اقدام نموده و نتیجه را به هیئت مدیره کانون گزارش نماید.

برای حفظ جایگاه، شأن، منزلت و حریم کارشناسی و جلوگیری از ابتلا به آفات و آسیب های کارشناسی آگاهی از موارد مندرج در ماده ۴۸ آیین نامه اجرایی قانونی کارشناسان رسمی دادگستری اهمیت بسیار زیادی دارد که بخشی از مفاد آن به شرح زیر می باشد:

«به منظور اطمینان از ارتقای کیفیت خدمات حرفه‌ای کارشناسان کانون مربوطه، هماهنگی در روش‌های انجام کارشناسی، کیفیت گزارش‌های کارشناسی پیشگیری از رفتار ناسازگار با شئون حرفه‌ای و ضرورت گذراندن دوره‌های بازآموزی کارشناسان عضو، همچنین دقت در رعایت مقررات قانون، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی و ضوابط و نظام‌نامه‌های تصویبی شورای عالی بر کار حرفه‌ای کارشناسان رسمی آن کانون نظارت مستمر به عمل آید.

نظارت کانون بر فعالیت حرفه‌ای اعضاء با جلب نظر گروه‌های تخصصی ذی‌ربط انجام می‌گیرد. کارشناسان رسمی موظف‌اند پرونده‌ها، اطلاعات، مدارک موردنیاز را برای رسیدگی در اختیار کانون و گروه‌های مذکور قرار دهند.»

بررسی سوابق گذشته حاکی از طرح شکایت علیه بعضی از کارشناسان محترم در کمیسیون فوق‌الذکر می‌باشد که توسط کمیسیون شکایت و بعضاً در دادسرای انتظامی کانون و یا دادسرای عمومی مطرح و خوشبختانه اکثر آن‌ها منجر به صدور رأی برائت شده و متأسفانه تعداد کمی نیز منجر به صدور کیفرخواست گردیده است، با توجه به استقبال کارشناسان محترم جلسات پرسش و پاسخ در استان‌ها از دستورالعمل فوق‌الذکر و طرح موضوع در مجامع عمومی کانون‌ها و به منظور جلوگیری از اتلاف اوقاف شریف و ارزشمند کارشناسان محترم و یا هدف حفظ شئون و شرف کارشناسی ضمن استعدا از همکاران و توصیه به مطالعه دقیق قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری و آیین‌نامه اجرایی آن و نظام‌نامه‌های ابلاغ‌شده از سوی شورای عالی به کانون‌ها خصوصاً توجه به ماده ۲۶ قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری و ماده ۴۸ آیین‌نامه، به مصادیقی چند از آسیب‌های کارشناسی به شرح زیر اشاره می‌شود.

مصادیقی از آسیب‌های کارشناسی است که به صورت فهرست عنوان می‌شود. لازم است همکاران محترم با مطالعه و بررسی دقیق و یافتن مصادیق کاربردی، راه‌کارها و روش‌های دوری گزیدن از آسیب‌های احتمالی را بیابند و بدان عمل کنند دیگر همکاران محترم را نیز برای رعایت اصول و موازین کارشناسی سفارش فرمایند.

آسیب‌های کارشناسی

مصادیقی چند از آسیب‌های کارشناسی:

۱. تطمیع و انجام کارشناسی به غیر حق با اخذ مال و دستمزد اضافی و یا استفاده از رانت.

افرادی که شکایت می‌کنند به دنبال این هستند که آنچه می‌خواهند به کرسی بنشانند و یکی از روش‌ها این است که سراغ کارشناسان بروند چون رأی و نظر کارشناسان عزیز است که پایه رأی دادگاه قرار می‌گیرد.

۲. قبول کاری که فاقد صلاحیت آن باشد.

کارشناسان دارای صلاحیت انتظامی هستند و تابع تشکیلاتی هستند که دارای نظم و نظامات است و قانون دارد، این صلاحیت‌ها برای همه رشته‌ها مصوب شده و می‌توانند درخواست صلاحیت کنند و آنرا بگیرند.

۳. دیر حاضر شدن و یا حاضر نشدن به محاکمی که قبلاً وقت رسیدگی تعیین شده باشد.

۴. انجام ندادن کارشناسی در وقت مقرر یا عدم درخواست استمهال (مهلت) در صورت نیاز.

۵. برخورد دوگانه با طرفین دعوی و نشان دادن ضعف یا قوت یک طرف به طرف دیگر.

کارشناسی علاوه بر دانش و تجربه یک مدیریت خاص می‌خواهد یعنی شما با طرفین باید به یک نوع عمل کنی و بدون رودربایستی و برخورد با طرفین یکسان و منظم و مرتب باشد و جلسات با حضور هر دو باشد که هیچ طرفی شک و شبهه نداشته باشد.

۶. اجرای قرار کارشناسی به نحوی که گزارش خلاف واقع و یا گزارش بیشتر یا کمتر از موارد اجرای قرار کارشناسی باشد.

استحضار دارید که قرار کارشناسی دستور دادگاه به کارشناس است و کارشناس باید در چارچوب همان قرار کارشناسی بکند.

۷. عدم پیگیری در کارشناسی‌های هیئتی و یا عدم همکاری با اعضاء هیئت.

در خیلی از موارد کارشناسی‌ها به صورت هیئت سه نفر، پنج نفر تا هفده نفر هم داشتیم بنابراین جمع کردن هیئت مشکل است، بنابراین نباید منتظر بمانیم که کسی کاری بکند، بازدید بکند بعد ما امضاء بکنیم بنابراین هرکدام یک رأی داریم و برای این کار باید وقت بگذاریم، پیگیری بکنیم یعنی منتظر کار دیگری نباشیم خود ما هم می‌توانیم شروع به کار بکنیم و با هیئت همکاری بکنیم تا گزارش تهیه مراجع قضائی شود.

۸. تهیه و نوشتن گزارش توسط یک نفر و قرار دادن در محل دادگاه و یا نیروی انتظامی و یا در کانون برای امضاء سایر افراد حتی اگر باهم تلفنی و یا در نشستنی در متن گزارش تفاهم کرده باشند.

۹. مراجعه به دفتر یکی از طرفین پرونده و عدم مراجعه به دفتر طرف دیگر و یا نشست در جلسه‌ای با یک طرف و در وقت دیگر نشست با طرف دیگر بدون اطلاع دادن به طرفین مگر در موارد خاص که نیاز به کشف جرم، تقلب، تقصیر و یا مورد خاص باشد.
۱۰. عدم توجه به دادخواست، قرار کارشناسی، اسناد معتبر، عدم رؤیت اصل اسناد و یا عدم اخذ رونوشت برابر اصل اسناد و استناد کردن صرفاً به کپی اسناد ارائه شده طرفین پرونده.
۱۱. اظهار نظر مجدد برخلاف آنچه در گزارش هیئتی به دادگاه تسلیم شده و ارائه آن به مرجع ذی ربط؛ یعنی پرونده داشتیم در دادگاه انتظامی که یک هیئت سه نفره نظر کارشناسی دادند و در دادگاه هم ثبت شده ولی ۱۰ روز بعد یکی از طرفین مدارکی را به کارشناسها ابلاغ می کند دوتا از کارشناسان قبول نمی کنند ولی یکی از کارشناسان به صورت یک طرفه قبول می کند و گزارشی می نویسد و به دادگاه می دهد، این ممکن است در اصل درست باشد ولی از لحاظ انتظامی صحیح نیست.
۱۲. عدم اعلام از جهات رد کارشناسی به دادگاه از قبیل انجام کارشناسی در پرونده‌ای که قبلاً در آن اظهار نظر کارشناسی کرده و یا عدم صلاحیت کارشناسی یا کاری که مربوط به سازمانی که در آن شاغل باشد و یا کاری که مربوط به انساب باشد یا معذوریتی مثل تعلیق در آن دوره باشد.
۱۳. وصول دستمزد کارشناسی خارج از دادگاه بدون اذن دادگاه.
۱۴. اخذ دستمزد کارشناسی بیشتر از تعرفه قانونی.
- طبق ماده ۲۶۴ آیین دادرسی مدنی دستمزد در مراجع قضائی توسط قاضی بازپرس یا مرجع قضائی تعیین می شود بنا به کمیّت و کیفیت کار و می تواند تعرفه را هم رعایت نکند.
۱۵. دادن گزارش ارزیابی اموالی که از قبیل زمین، ساختمان، ماشین آلات و تأسیسات و خودرو و اموال منقول و غیره بدون اینکه رؤیت شده باشند.
۱۶. دادن گزارش کارشناسی هیئتی بدون اینکه اموال توسط کلیه اعضاء رؤیت شده باشند و استناد به رؤیت سایر همکاران گردد. حتماً خود همکاران برای رؤیت و تهیه گزارش اقدام کنند شاید همکاران دیگر اشتباه کنند.
۱۷. اخذ دستمزد که مورد آن در تعرفه موجود نباشد و موافقت دادگاه با کانون نیز اخذ نشده باشد. بعضی از کارشناسیها هست که در تعرفه نیامده، در خود تعرفه در یکی از مواد آن آمده که در همچنین مواردی کانون کارشناسان یا شورای عالی است که می تواند دستمزد تعیین کند و اگر تفسیری هم لازم باشد در بعضی موارد قانون گذار با توجه به مصوب که ریاست محترم قوه قضائیه داده است در یکی از بندها آمده است که تفسیر آن هم با شورای عالی کارشناسان هست بنابراین اشتباه نکنیم، یک تصمیمی بگیریم که تأیید بشود و بعد طرفی هم ناراضی باشد، شکایت بکند و پاسخگو نباشیم.

۱۸. پذیرش سفارش جهت تغییر و یا تبدیل گزارش به نفع یکی از طرفین پرونده.
۱۹. دادن کپی مدارک یکطرف پرونده به طرف دیگر بدون اذن دادگاه و طرف دعوی.
۲۰. دادن کپی گزارش کارشناسی به طرفین دعوی و یا یکطرف بدون اذن دادگاه. می‌دانیم که گزارش کارشناسی را هرکدام از مراجع می‌خواهند باید به همان بدهیم، یعنی حتی به شعبه دیگری هم بدون اجازه نباید بدهیم. مگر دادگاه دستور بدهد که یک نسخه به هر طرف بدهید که این مشکلی ندارد.
۲۱. استفاده و استناد به گزارش سایر کارشناسانی که فاقد صلاحیت کارشناسی مربوطه باشند. گاهی کارشناسی از طرف دادگاه تعیین می‌شود که متأسفانه صلاحیت آن کارشناسی را ندارد.

۲۲. استفاده از استانداردهای غلط و یا نامشخص و یا استفاده از منابع و مراجعی که فاقد ارزش قانونی و صحیح باشند. گاهی کارشناس برای رسیدن به خواسته‌های خود مستندات را از مراجعی استاندارد می‌دهند مثلاً استاندارد API که مال نفت و گاز موسسه نفتی آمریکا هست یا فرض کنید استاندارد دین در آلمان این‌ها را با یک شماره‌هایی می‌دهند و استناد می‌کنند به آن، ما حتماً باید خودمان اطلاع داشته باشیم یا به مراجع اصلی مراجعه کنیم و آن استانداردها که شامل ابعاد و اندازه‌ها و نظرات مختلفی در آن هست تا برای ما مسجل نشده در گزارش استفاده نکنیم.
۲۳. توهین و برخورد غیرمعقول با مراجعین کارشناسی و یا با سایر همکاران هیئتی در کارشناسی. کارشناس وقتی با اصحاب دعوی طرف می‌شود به قدری باید آرامش داشته باشد که طرف دعوی او را مثل قاضی آرام و صادق و سلیم‌النفس ببیند و بی طرف بشناسد.
۲۴. عدم رعایت پوشش مناسب در مراجع قضائی و سایر محل‌ها.

۲۵. مراجعه به محل‌های نامناسب و استفاده از مواد مخدر و افیونی؛ که آسیب می‌زند به کارشناس‌ها و محیط کارشناسی و طبیعتاً به مجموعه کارشناسی ضرر می‌زند.
۲۶. دادن گزارش دست‌نویس ناخوانا و بدون ذکر شماره و تاریخ و آدرس و رشته کارشناسی به دادگاه یا سایر مراجع و همچنین داشتن غلط املایی در گزارش.
۲۷. عدم نگهداری مستندات و سوابق کارشناسی برای مدت ۵ سال طبق ماده ۱۹ قانون کارشناسان. (ماده ۷۰ آیین‌نامه اجرایی مرور زمان توسط دیوان عدالت باطل شده است).
۲۸. عدم پذیرش کارشناسی که صلاحیت آن را داشته و معذوریتی نداشته باشد؛ یعنی کارشناس به دلیل دور بودن راه، سخت بودن یا کم بودن دستمزد و ... آن را نمی‌پذیرد.
۲۹. عدم توجه به قوانین و مقررات و نظام‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های کارشناسی که توسط مراجع ذی‌ربط صادر شده باشند. یادآوری و توصیه من به همکاران عزیز این است که اولاً باید قانون را هر چند وقت یک‌بار مطالعه کنیم، آئین‌نامه‌های اجرایی که توسط دولت تصویب شده مطالعه داشته باشیم، علی‌الخصوص باید نبایدها که در ماده ۲۶ قانون ذکر شده و آئین‌نامه‌های مربوطه را مطالعه بکنیم و از مصوبات شورای عالی کارشناسان که معمولاً در سایت گذاشته می‌شود در خصوص نقل و انتقالات، صلاحیت‌ها، افزایش، موارد مختلفی که در نظام‌نامه‌ها وجود دارد مطالعه داشته باشیم یا در قانون‌ها دستورالعمل‌هایی دارند، مواردی را اعلام می‌کنند که باید به‌روز باشیم.
۳۰. عدم انجام کارشناسی به بهانه کم یا ناچیز بودن وجه علی‌الحساب دستمزد تعیین شده توسط مراجع قضائی (بدیهی است پس از انجام کارشناسی و معلوم شدن میزان دستمزد واقعی حسب درخواست کارشناس از قاضی محترم غالباً دستور پرداخت الباقی دستمزد به ذینفع پرونده صادر خواهد گردید).

آرمان سنجش

۳۱. بعضی اوقات بعضی از صاحبان شرکت‌ها برای ارزیابی زمین و ساختمان و ماشین‌آلات و تأسیسات و تجهیزات از **کارشناسی** درخواست ارزیابی می‌کنند و قیمت غیرواقعی را به‌عنوان اینکه قیمت تمام‌شده است ارائه و با پرداخت دستمزد کامل یا اضافی، متقاضی تأیید آن قیمت‌ها جهت ثبت در دفاتر قانونی شرکت می‌شوند تا از مزایای هزینه استهلاک دارایی‌های مصوب قانونی به‌عنوان هزینه قابل قبول در تعیین سود و زیان و مالیات شرکت استفاده کنند. در این مواقع اگر به کارشناسان مطلع و ذیصلاح ارجاع شود کارشناسان از تأیید قیمت‌ها خودداری و صرفاً قیمت‌های واقعی را اعلام می‌نمایند. متأسفانه بعضاً براهنمایی بعضی از اشخاص و با پیگیری و استفاده از کارشناس کم‌اطلاع و با پرداخت دستمزد اضافی گزارش موردنظر را به دست می‌آورند و در دفاتر شرکت ثبت می‌کنند و متأسفانه بدین‌وسیله از پرداخت مالیات واقعی به دولت طفره می‌روند.

۳۲. در گزارشاتی که مورد اعتراض واقع می‌شوند گاهماً هیئت‌های بعدی گزارشاتی تهیه می‌کنند که اختلاف فاحش با گزارش قبلی دارند. متأسفانه بعضی از هیئت‌های **کارشناسی** توجه به گزارش قبلی ندارند که شاید اطلاعات و مدارک و مستندات و تجهیزات و یا ملک مورد ارزیابی که به کارشناس قبلی ارائه و به رؤیت آن رسیده با اسناد و اقلامی که به هیئت‌های بعدی ارائه گردیده یکی نباشند، لذا بهتر است از صحت مغایرت واقعی گزارشات مطمئن و سپس گزارش واقعی تهیه و به مراجع ذی‌ربط ارائه فرمایند.

۳۳. اختلاف ارزیابی بین هیئت‌های **کارشناسی** گاهماً متأسفانه از چند درصد به چند برابر تفاوت، به سردرگمی اصحاب دعوی و مراجع رسیدگی‌کننده منجر می‌شوند.

۳۴. بعضی از مراجعه‌کنندگان برای رد ارزیابی **کارشناسی** در مرجع مطروحه با استفاده از بعضی راهنمایان یا مراجعین دیگر از کارشناسان کم‌اطلاع و یا فاقد صلاحیت واقعی، ارزیابی جدید با مغایرت زیاد، تهیه و برای شکستن آراء قبلی و یا شکایت علیه کارشناس قبلی استفاده می‌کنند که دقت لازم در این موارد از وظایف کارشناسان است.

آرمان سنجش

۳۵. بعضی اوقات احدی از شرکا در شرکتی به دادسرا مراجعه و شکایت کیفری مبنی بر خیانت‌درامانت و یا سوءاستفاده از مدیریت و یا تلف کردن اموال شرکت و یا اختلاس و غیره علیه مدیر و شرکا دیگر مطرح می‌کند که با ارجاع قرار کارشناس متأسفانه بعضی از همکاران بدون مطالعه و رسیدگی کامل و لحاظ کردن و رؤیت اصل یا کلیه مدارک و مستندات و عدم اخذ اطلاعات کافی و لازم از طرفین، گزارش **کارشناسی** تهیه و با قید کلمات اختلاس و کلاه‌برداری و یا خیانت به دادسرا تسلیم و دادسرا طرف مقابل را زندانی می‌نماید که یا اعتراض و رسیدگی توسط هیئت **کارشناسی** معلوم می‌شود گزارش قبلی اشتباه بوده گزارش آن منجر به گرفتاری و سلب آبرو و حیثیت افراد شده است.

برای مثال پرونده‌ای وجود داشت که یک بیل مکانیکی در حال کندن مسیری بود و به کابل برق ۲۰ کیلوولت برمی‌خورد و قطع می‌شود و در همان زمان هم‌بارانی از آسمان می‌بارد و سرازیر می‌شود بنابراین برق‌دار می‌شود آب و باعث برق‌گرفتگی فردی هنگام عبور از خیابان می‌شود. حالا می‌رسیم به اینکه چه کسی مقصر است؟ و برحسب مسئولیت‌های مختلف که چه سازمان‌هایی دست‌اندرکار هستند و برای آن‌ها تعیین میزان مسئولیت با توجه به مسئولیت‌هایی که داشتند تعیین می‌کنند و به مراجع قضائی می‌دهند.

در پایان با توجه به ۳۵ موردی که احتمال آسیب رساندن به **کارشناسی** و تعمیم عدالت دارد، یادآوری می‌کنم که بامطالعه کتاب قانون کارشناسان رسمی دادگستری و آئین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، نظام‌نامه‌های **کارشناسی** و حتی شرکت در جلسات کارآموزی بیشتر یا بازآموزی وحدت رویه در کانون گذاشته می‌شود و با مشورت با همکاران عزیز بامطالعه و بروز کردن اطلاعات علمی و عملی و تجربی بتوانم در راه تعمیم عدالت با توجه بیشتر و دقت بیشتر **کارشناسی** انجام بدهیم که پایه رأی مراجع قضائی و یا به عبارتی در سازمان‌های دیگر هم وقتی ارزیابی هم می‌کنیم، یعنی داریم قضاوت می‌کنیم یا داوری می‌کنیم و با توجه به دانش و بینشی که در این راه به کار می‌بریم و بامطالعه بیشتر بتوانیم در گزارشات **کارشناسی** موفق و مؤید باشیم.

نویسنده: دکتر رضا علی‌پور

آرمان سنجش